

C.U. SHAH UNIVERSITY

Winter Examination-2022

Subject Name: Psychology of Learning and Development

Subject Code: MED01PLD1

Branch: M.Ed.

Semester: 1

Date: 03/01/2023

Time: 11:00 To 02:00

Marks: 70

Instructions:

- (1) Use of Programmable calculator & any other electronic instrument is prohibited.
- (2) Instructions written on main answer book are strictly to be obeyed.
- (3) Draw neat diagrams and figures (if necessary) at right places.
- (4) Assume suitable data if needed.

પ્રશ્ન:૧(અ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તરઆપો. (૦૮)

(૧) શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાન નો અર્થ અને સંકલ્પના આપી, શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનની અભ્યાસ પદ્ધતિ અંતર્ગત પ્રયોગપદ્ધતિની વિસ્તૃત ચર્ચા કરી પ્રયોગ પદ્ધતિના ફાયદા અને મર્યાદા સ્પષ્ટ કરો.

(૨) આલ્બર્ટ બાન્ડુરાએ આપેલ અવલોકનાત્મક અધ્યયનના સિદ્ધાંતની વિસ્તૃત ચર્ચા કરી , આલ્બર્ટ બાન્ડુરાના સિદ્ધાંતના શૈક્ષણિક ફલિતાર્થો જણાવો.

પ્રશ્ન:૧(બ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નનો આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તરઆપો (૦૬)

(૧) પિયાજેના જ્ઞાનાત્મક વિકાસ સિદ્ધાંતના પ્રતિક્ષીપ્ત ક્રિયાઓના ખ્યાલને ટુંકમાં સમજાવો.

(૨) વૃદ્ધિ અને વિકાસ પર અસરકર્તા પરીબળો સમજાવો.

(૩) અવલોકન પદ્ધતિ એટલે શું? અવલોકન પદ્ધતિના પ્રકારો જણાવો.

પ્રશ્ન:૨(અ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તરઆપો. (૦૮)

(૧) પ્રેરણા નો અર્થ અને સંકલ્પના જણાવી, મેકલેલેન્ડનો સિદ્ધિપ્રેરણાનો સિદ્ધાંતની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

(૨) ટોલમેનના અધ્યયન સંકેત સમષ્ટિવાદી સિદ્ધાંત સમજાવી, ટોલમેનના અધ્યયન નિયમો અને શૈક્ષણિક ફલિતાર્થો સમજાવો.

પ્રશ્ન :૨(બ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નનો આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તરઆપો (૦૬)

(૧) અધ્યયન સંક્રમણ એટલે શું? અધ્યયન સંક્રમણના પ્રકારો ટૂંકમાં સમજાવો.

(૨) શૈક્ષણિક તકનીકીનું મહત્વ અને શિક્ષણમાં શૈક્ષણિક તકનીકીની જરૂરિયાત વિશે જણાવો.

(૩) ઈરણ એટલે શું? ઈરણના કાર્યો સમજાવો.

પ્રશ્ન:૩ (અ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૮)

(૧)બુદ્ધિનો અર્થ અને વ્યાખ્યા સમજાવી , બુદ્ધિના વિકાસ પર વાતાવરણ અને આનુવંશિકતાની ભૂમિકાની વિગતે ચર્ચા કરો.

(૨)સર્જનાત્મકતા એટલે શું? સર્જનાત્મકતાની સંકલ્પના અને લાક્ષણિકતાઓ જણાવી, સર્જનાત્મકતાના સોપાનોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન: ૩ (બ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નનો આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો (૦૬)

(૧)સાંવેગિક બુદ્ધિઆંક એટલે શું? સાંવેગિક બુદ્ધિના ઘટકો સમજાવો.

(૨) વર્ગખંડમાં સર્જનાત્મકતાનો વિકાસ કેવી રીતે કરી શકાય.

(૩) બહુવિધ બુદ્ધિનો અર્થ અને પ્રકારો સમજાવો.

પ્રશ્ન:૪ (અ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૮)

(૧)વ્યક્તિત્વની સંકલ્પના સમજાવી કાર્લ યુંગે આપેલા વિશ્લેષણાત્મક વ્યક્તિત્વનો સિદ્ધાંત વિગતે સમજાવો.

(૨) સમાયોજનનો અર્થ અને સંકલ્પના આપી સમાયોજનની લાક્ષણિકતાઓ અને સમાયોજનના અવરોધક પરિબલો ની વિગતે ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન: ૪ (બ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નનો આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો (૦૬)

(૧)અપાનુકૂલનના કારણો અને અપાનુકૂલિત વ્યક્તિના લક્ષણો સમજાવો.

(૨)અભિયોગ્યતા કસૌટીનો અર્થ અને મહત્વ જણાવો.

(૨)માનસિક સ્વાસ્થ્ય એટલે શું? માનસિક સ્વાસ્થ્ય પર અસર કરતા પરિબલો વિશે જણાવો.

પ્રશ્ન: ૫ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી તમામ પ્રશ્નોના એક શબ્દ કે એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો . (૧૪)

(૧)પિયાજેના મતાનુસાર જ્ઞાનના સ્વરૂપોના નામ જણાવો.

(૨)“અધ્યાપન વિજ્ઞાન”ના પ્રણેતા કોને છે ?

(૩)અપાનુકૂલન એટલે શું ?

(૪)ઉચ્ચસ્તરીય જરૂરિયાતો કોણે કહેવામાં આવે છે ?

(૫)“ચતુસ્તરીય અધ્યયન સિદ્ધાંત”ના પ્રણેતાનું નામ જણાવો.

(૬)‘મહાવરાની અસર’ નો અભ્યાસ કોણે કર્યો હતો ?

(૭)દાનાહ ઝોહરે લિખિત પુસ્તકનું નામ જણાવો.

- (૮) 'વ્યક્તિ અભ્યાસ પદ્ધતિ' બીજા કયા નામ થી ઓળખાય છે ?
- (૯) ટાલમેનની દ્રષ્ટિએ વર્તનના પ્રકારો ના નામ જણાવો .
- (૧૦) "A Mind when he found himself" પુસ્તક કોણે લખ્યું છે.
- (૧૧) કાર્લ યુંગ નો વ્યક્તિત્વ સિદ્ધાંત કયાં નામ થી ઓળખાય છે ?
- (૧૨) વૃદ્ધિ એટલે શું ?
- (૧૩) Motivation શબ્દ ની ઉત્પત્તિ કઈ ભાષા માંથી થઈ છે ?
- (૧૪) અબ્રાહમ મેસ્લોએ આપેલ માનવીની જરૂરિયાતો ના નામ જણાવો.

